

Deel 2

Afronding
takendiscussie
Profielversterkend
ombuigen

Inhoud

1	Historie takendiscussie Provinciale Staten	64
2	Profielversterking als kader	65
3	Profielversterkend ombuigen	66
4	Gevolgen voor personeel en organisatie	68
5	Relatie tot medeoverheden en maatschappelijke partners	69

1 Historie takendiscussie Provinciale Staten

Interne takendiscussie provincie

Noord-Brabant

In de vorige bestuursperiode (2003 – 2007) hebben Provinciale Staten de Stuurgroep Kerntaken ingesteld om voorstellen te doen ten behoeve van een te voeren taken-discussie. De stuurgroep Kerntaken heeft hierop een rapport uitgebracht dat door Provinciale Staten besproken is. In het Bestuursakkoord 2007 – 2011 is vervolgens opgenomen dat de takendiscussie voortgezet en afgerond moet worden. Dit heeft er, mede ter uitvoering van het amendement van 27 juni 2008, toe geleid dat een vervolgoopdracht aan de stuurgroep Kerntaken is gegeven om een kerntakendiscussie in de Staten voor te bereiden. De stuurgroep heeft deze opdracht als volgt opgepakt:

- Er is een visie geformuleerd op de positie van de provincie Noord-Brabant als middenbestuur.
- Er is een van deze visie afgeleid afwegingskader voor de beoordeling van (toekomstige) provincietaken opgesteld.
- Het (huidige) provinciale takenpakket is geïventariseerd, geanalyseerd en conclusies en aanbevelingen zijn geformuleerd als basis voor een door Provinciale Staten te voeren discussie.

Belangrijk vertrekpunt voor het werk van de Stuurgroep Kerntaken vormde het Bestuursakkoord Rijk-Provincies, en het hieraan ten grondslag liggende rapport *Ruimte, Regie en Rekenschap* van de commissie decentralisatievoorstellen provincies (hierna te noemen: *cie. Ladders*). Hierin staat als uitgangspunt verwoord dat provincies samen met rijk en gemeenten de decentrale eenheidsstaat vormen. Er is geen hiërarchie tussen de bestuurslagen. De provincies hebben een open huishouding: zij voeren, naast de taken die zij in medebewind uitoefenen, op eigen initiatief taken uit.

In april 2009 heeft de stuurgroep haar rapportage opgeleverd. Het rapport heeft als uitgangspunt gediend voor een op 10 juli 2009 gehouden statendebat. In het bijbehorend besluit hebben Provinciale Staten een vijftal richtinggevende uitgangspunten vastgesteld voor de rollen en taken van de provincie Noord-Brabant:

- a** Helder en herkenbaar profiel
- b** Integraal perspectief
- c** Toegevoegde waarde
- d** Ieder zijn verantwoordelijkheid
- e** Samenwerking

Daarbij hebben Provinciale Staten aan het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant de opdracht

gegeven op basis van deze richtinggevende uitgangspunten en met gebruikmaking van het door de stuurgroep ontwikkelde afwegingskader, voorstellen te doen ter afronding van de takendiscussie.

Veranderde context takendiscussie

Medio 2009 werd duidelijk dat de context waarin de provincie Noord-Brabant de discussie over haar taken voerde, stevig veranderd was. De discussie over de rol, verantwoordelijkheden en toegevoegde waarde van de provincies laaide op en de noodzaak van het rijk, mede door de gestegen uitgaven vanwege de kredietcrisis, om de komende jaren ingrijpend te bezuinigen heeft er toe geleid dat ook de financiële situatie van de provincies de komende jaren onder druk staat. De interne takendiscussie van de Provincie Noord-Brabant kan niet los worden gezien van deze externe ontwikkelingen.

Over deze ontwikkelingen zijn Provinciale Staten per brief de dato 23 december 2009 geïnformeerd (voortgang 'Agenda van Brabant'). In de brief heeft het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant drie vertrekpunten geformuleerd van waaruit de discussie over taken vervolgens verder is voorbereid:

- De Agenda van Brabant: heroriëntatie op de maatschappelijke uitdagingen en kernopgaven voor de Provincie Noord-Brabant en de daar aan te koppelen taken en investeringen;
- De interne takendiscussie, zoals geïnitieerd door Provinciale Staten en voorbereid door de Stuurgroep Kerntaken (zie hierboven);
- De externe takendiscussie, geïnitieerd door het IPO, mede in reactie op de actuele politieke discussies over

de positie van de provincies, die worden gevoerd naar aanleiding van het rapport Ladders en de door het kabinet ingestelde heroverwegingscommissies.

Tussenstand externe takendiscussie

In het najaar van 2009 is, onder leiding van het IPO-bestuur, door de gezamenlijke provincies een traject doorlopen gericht op het realiseren van een scherp landelijk provincieprofiel. Inzet van dit profiel is om te komen tot een set van afspraken met het rijk over de aan het provincieprofiel te koppelen specifieke rollen, taken en financiële middelen. Door de val van het kabinet is het lastig te voorspellen wanneer en vanuit welke inzet gesprekken met het rijk gevoerd gaan worden.

Inmiddels zijn op 1 april jongstleden de rapporten van de Brede Heroverwegingscommissies openbaar gemaakt. Eén van deze commissies, onder leiding van Chris Kalden (directeur van Staatsbosbeheer), heeft zich bezig gehouden met mogelijke bezuinigingen op het openbaar bestuur. De heroverwegingsrapporten zullen documenten vormen bij de aanloop naar de verkiezingen en de daarop volgende kabinetsformatie. In de voorlopige verkiezingsprogramma's van vrijwel alle politieke partijen zijn elementen van bestuurlijke herinrichting, in meer of minder uitgewerkte vorm, terug te vinden. Dit zal van belang zijn voor de toekomstige rol, taken en (financiële) positie van de Provincie Noord-Brabant.

2 Profielversterking als kader

De veranderde context waarbinnen de takendiscussie gevoerd wordt, maakt het noodzakelijk dat de provinciale takendiscussie bijdraagt aan een profielverheldering en – versterking voor de Provincie Noord-Brabant. De door Provinciale Staten aan het college meegegeven richtinggevende uitgangspunten voor de takendiscussie, het advies van de commissie Ladders en het vanuit het IPO opgestelde profiel provincies komen op dit punt dan ook in belangrijke mate met elkaar overeen. Telkens wordt gepleit voor een krachtig en zelfbewust provincieprofiel, waarin sprake is van een heldere focus als het gaat om taken en rolopvatting.

De volgende profielversterkende uitgangspunten zijn daarom vertrekpunt geweest bij de verdere uitwerking van de takendiscussie:

- Provincies hebben een autonoom bestuur. Zij kunnen op eigen initiatief taken uitvoeren en hun financiën inzetten voor zover de nationale wetgever daarover niet anders heeft beslist.
- Het zwaartepunt ligt bij de verantwoordelijkheid voor

het regionale omgevingsbeleid vanuit een ruimtelijk-economisch perspectief.

- De kerntaken van provincies bevinden zich op het gebied van:
  - Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en inrichting (w.o. waterbeheer)
  - Milieu, energie en klimaat
  - Vitaal platteland
  - Bereikbaarheid van de regio
  - Regionaal economisch beleid
  - Culturele infrastructuur en monumentenzorg
  - Kwaliteit van het openbaar bestuur

Provincies hebben een wettelijke taak op het terrein van Jeugdzorg.

Op sociaal gebied concentreren de provincies zich op periodiek signaleren en agenderen van vraagstukken en tekortkomingen. De uitvoering ligt bij gemeenten.

Bij de uitvoering van de kerntaken, geldt een aantal uitgangspunten:

1 Helder en herkenbaar profiel: bovenlokaal

De provincie Noord-Brabant geeft invulling aan haar wettelijke en autonome verantwoordelijkheden vanuit drie kernrollen:

- gebieds- of regioautoriteit;
- zorgdragen voor uitvoering;
- systeemtoezichthouder/kwaliteitsbewaker.

2 Integraal perspectief:

De provincie Noord-Brabant is verantwoordelijk voor een evenwichtige en duurzame ontwikkeling van de regio via een integrale aanpak van vraagstukken (people, profit, planet). Het zwaartepunt van de provinciale verantwoordelijkheid ligt op het terrein van ruimtelijk- economische en culturele infrastructuur. Vanuit de integrale verantwoordelijkheid voor de Brabantse samenleving wordt geen domein op voorhand uitgesloten.

3 Toegevoegde waarde:

- Als gebiedsautoriteit ontwikkelt de provincie een integrale visie op Noord-Brabant.
- De provincie Noord-Brabant focust op de uitvoering van die taken waarmee ze aantoonbaar het verschil kan maken.
- De provincie Noord-Brabant gaat versnippering van provinciale inzet en middelen zoveel mogelijk tegen.

4 Ieder zijn verantwoordelijkheid:

De provincie Noord-Brabant is scherp in het bepalen of een taak een provinciale verantwoordelijkheid of een

verantwoordelijkheid van anderen betreft. Ze neemt geen taken en verantwoordelijkheden van partners over.

5 Samenwerking:

De provincie Noord-Brabant brengt partijen bij elkaar om tot een gezamenlijke visie en afspraken te komen. Zij erkent dat veel maatschappelijke opgaven alleen vanuit partnerschap en in samenwerking opgepakt kunnen worden.

Deze uitgangspunten resulteren erin dat de provincie Noord-Brabant alleen een taak heeft als:

- De taak is gebaseerd op een van de kernrollen:
  - gebieds- of regioautoriteit;
  - zorgdragen voor uitvoering;
  - systeemtoezichthouder/kwaliteitsbewaker
- Het een wettelijke taak betreft, of
- Een bovenlokale opgave betreft vanuit een provinciale ruimtelijk-economische integrale gebiedsvisie (incl. cultuurhistorie en spreiding culturele voorzieningen), of
- Het een taak betreft op het gebied van de kwaliteit van het openbaar bestuur en toezicht (Wettelijke toezichtstaak. Ladders-taak op het gebied van de kwaliteitszorg openbaar bestuur), of
- Het een taak betreft die past binnen de provincie als opdrachtgever van de uitvoering in de regio.
- De taak niet tot structurele ondersteuning van gemeenten leidt.
- Er op het betreffende taakgebied geen bestaande afspraken/initiatieven tussen rijk en gemeenten bestaan.
- Het een taak betreft waarmee de provincie daadwerkelijk het verschil kan maken.

3 Profielversterkend ombuigen

Het afwegingskader uit de vorige paragraaf is leidend geweest in het opstellen van voorstellen voor de afbouwen het anders organiseren van taken. De opgave voor de provincie Noord-Brabant is echter niet alleen het versterken van het eigen profiel. Ook het realiseren van

substantiële bezuinigingen is een opgave. De provincie Noord-Brabant heeft beide opgaven met elkaar verbonden. Door een profielversterkend provinciaal basistakenpakket¹ samen te stellen en voorstellen te doen voor het afbouwen en/of 'dunner' doen van taken, versterkt de provincie Noord-Brabant de komende jaren enerzijds haar profiel en geeft zij anderzijds invulling aan benodigde structurele bezuinigingen (zie de bijlagen "Voorstellen taken transitie" en "Voorstellen financiële ombuigingen bij taken transitie").

Ter realisatie van de profielversterkende ombuigingen is de volgende werkwijze toegepast:

Stap 1

Voor elke productgroep van de begroting is een richtinggevende bezuinigingstaakstelling (in %) over de structurele autonome middelen van de betreffende productgroep vastgesteld² (zie bijlage "Voorstellen financiële ombuigingen bij taken transitie").

De toegekende richtinggevende taakstellingspercentages lopen uiteen van 15%, 25%, 40% tot 60%. Deze richtinggevende bezuinigingstaakstellingen zijn gemotiveerd op basis van het hiervoor genoemde afwegingskader en werken profielversterkend:

- 15% is het minimumpercentage. Dit geldt voor alle productgroepen, ervan uitgaande dat door kritisch te kijken naar (de uitvoering van) het bestaande autonome takenpakket 15% efficiency besparing op de autonome inzet in alle gevallen gerealiseerd moet kunnen worden;
- 25% is gehanteerd voor die productgroepen die weliswaar kerntaken van de provincie omvatten, maar waarvoor relatief veel structurele autonome middelen beschikbaar zijn en/of waar veel structurele middelen uit doeluitkeringen voor ingezet worden. Zo valt de productgroep natuur- bos en landschap bijvoorbeeld onder de 15% categorie omdat verhoudingsgewijs sprake is van weinig structurele middelen uit doeluit-

bezuinigingen zijn bovendien alleen over die structurele autonome middelen berekend, waarover daadwerkelijk bezuinigd kan worden. Dat wil zeggen dat, bijvoorbeeld, kapitaallasten over reeds gedane investeringen, e.d., niet mee zijn genomen in de berekende bezuinigingstaakstellingen, aangezien deze niet meer te beïnvloeden zijn. De totale bezuinigingstaakstelling is uiteindelijk over circa € 275 mln aan beïnvloedbare, structurele autonome middelen berekend.

¹ In het werkdocument Statendag 12 februari is aangegeven dat de wettelijke taken en de provinciale taken die passen binnen de adviezen van de commissie Ladders, samen het provinciaal basistakenpakket vormen.

² Omdat er structureel bezuinigd moet worden, kan alleen bezuinigd worden op de structurele autonome provinciale middelen. Omdat in 2014 vrijwel alle trajecten waaraan tijdelijke autonome middelen gekoppeld zijn, ten einde zijn (bijv. programmagelden BA 2007-2011, Samen Investeren in BrabantStad, e.d.), is 2014 als uitgangspunt genomen voor de berekening van de structurele autonome middelen waarover bezuinigd kan worden. De taakstellingen voor de

keringen en weinig autonome middelen. Dit in tegenstelling tot, bijvoorbeeld, een aantal productgroepen binnen Verkeer- en Vervoer, die daarom onder de 25% categorie vallen.

- 40% is gehanteerd voor productgroepen waarbinnen de specifieke taken momenteel niet voldoen aan de criteria van het afwegingskader (lokaal, verantwoordelijkheid van derden, e.d.), maar die wel onderdeel zijn van het provinciale ruimtelijk-economische en/of culturele domein.
- 60% is gehanteerd voor productgroepen die, op basis van het afwegingskader van de Stuurgroep Kerntaken en de cie. Ladders, geen basistaken voor de provincie bevatten. Deze productgroepen representeren geen zelfstandige opgaven. Ze zijn hooguit onderdeel van een integrale opgave. De rol van de provincie richt zich voornamelijk op signaleren, agenderen en monitoren³.

Op basis van de aan de productgroepen toebedeelde procentuele taakstellingen, is het mogelijk een structurele totaalbezuiniging van circa € 67 mln te realiseren (24,4 % over circa € 275 mln aan totaal structurele autonome middelen).

Stap 2

De taken transitie van de provincie Noord-Brabant moet zoals gezegd niet alleen profielversterkend werken, maar moet ook tegemoet komen aan de bezuinigingsdruk.

Inmiddels is de inschatting dat de provincie Noord-Brabant structureel voor circa € 75 mln zal moeten bezuinigen. Deze inschatting is gebaseerd op de volgende financieel-beleidsmatige uitgangspunten:

- a** een korting van € 50 mln als Brabants aandeel in de totale uitname Provinciefonds ad € 300 mln;
- b** teruglopende inkomsten motorrijtuigenbelasting oplopend naar €10 mln per jaar, mede als gevolg van het fiscaal gunstiger beprijken van zuinige auto's;

- 3** Op productgroepniveau is nergens gekozen voor een 100% korting, omdat de integrale aard van de opgaven van de provincie altijd enige financiële inzet verlangt op de meekoppelende belangen.

Binnen de productgroepen zijn op concreet taakniveau bezuinigingspercentages gehanteerd variërend van 15% tot 100% (volledige afbouw van een specifieke taak binnen een productgroep). Het gemiddelde percentage van de bezuinigingen op taakniveau binnen een productgroep, vormt het bezuinigingspercentage voor de betreffende productgroep.

- c** een knelpunten- en risicoreservering van € 15 mln (o.a. indexering, krimp Profinciefonds als gevolg van krimp Rijksbegroting. Het betreft een absolute ondergrens voor wat betreft te verwachten aanvullende consequenties van rijkshandelingen.);
- d** niet in het € 75 mln scenario zitten de effecten van ombuigingen die het nieuwe Kabinet zal initiëren en die, tot onbekende hoogte, doorwerken in de provinciale financiën (bijv. bezuinigingen op specifieke uitkeringen van het rijk);
- e** verwerkt is voorts de PS besluitvorming over de Essent investeringsagenda alsmede de investeringsagenda infra (€50 mln per jaar);
- f** handhaving van de horizonplanning, waarbij alle bestuursakkoordprogramma's aan het einde van iedere bestuursperiode worden gestopt en de hieruit bespaarde middelen (beperkt tot een maximum van € 50 mln per jaar) beschikbaar komen bij een nieuw bestuursakkoord.

Op basis van de bovenstaande inschatting van de bezuinigingsnoodzaak, zijn ombuigingsvoorstellen ter waarde van € 67 mln niet toereikend. Daarom is er bovenop de initiële taakstellingen, nog circa € 8 mln aan aanvullende profielversterkende ombuigingsvoorstellen gedaan.

De structurele bezuiniging die door taakafbouw en het anders organiseren van taken nu uiteindelijk gerealiseerd wordt, telt op tot circa € 75 mln, zodat voldaan wordt aan de bezuinigingsopgave van € 75 mln (zie de bijlage "Voorstellen financiële ombuigingen bij taken transitie").

Per begrotingsprogramma/productgroep is in een aparte bijlage (op hoofdlijnen) aangegeven wat de basistaken zijn die we binnen dit financieel perspectief blijven doen (wettelijke taken en taken die passen bij het provinciaal profiel) en welke taken we ter realisatie van de financiële ombuigingen en de provinciale profielversterking niet meer doen of anders/dunner doen (zie de bijlage "Voorstellen taken transitie").

Gehanteerde randvoorwaarden taken transitie en bijbehorende financiële ombuigingen

- Indien een productgroep haar taakstelling niet volledig kan waarmaken terwijl een andere productgroep meer kan bezuinigen, heeft in de voorstellen voor financiële ombuigingen tussen gerelateerde productgroepen soms een beperkte verevening plaatsgevonden (zie bijlage "Voorstellen financiële ombuigingen bij taken transitie").
- Uitgangspunt bij het realiseren van de financiële ombuigingen is dat niet alleen bezuinigd wordt op de aan de productgroepen gekoppelde programmagelden,

maar dat tevens sprake moet zijn van een reductie van apparaatskosten en kapitaallasten (voor zover het geen lasten van reeds gedane investering betreft).

- Gezien het feit dat veel taken van de provincie Noord-Brabant bestuurlijk en/of juridisch gebonden zijn (convenanten, e.d.), kunnen de bezuinigingen alleen dan door afbouw van taken/anders organiseren van taken gerealiseerd worden, wanneer rekening gehouden zal worden met een afbouwritme van taken.

In de bijlage van de financiële ombuigingsvoorstellen is te zien dat de omvang van de bezuinigingen die per productgroep gerealiseerd worden door middel van afbouw/anders organiseren van taken, tussen 2012 en 2015 geleidelijk oploopt (zie bijlage Voorstellen financiële ombuigingen bij taken transitie). Hieronder vindt u een overzicht van de oploop van de bezuinigingen die gerealiseerd worden door taakafbouw/anders organiseren van taken tussen 2012 en 2015, op totaal-niveau.

Bezuiniging door afbouw en anders organiseren van taken

2012	€ 33.806.452
2013	€ 38.162.285
2014	€ 56.787.127
2015	€ 75.930.885

- De 'afbouwperiode' 2012 – 2014/2015 (waarin de benodigde bezuinigingen nog niet volledig door afbouw en ombuiging van taken gerealiseerd kunnen worden) zal financieel moeten worden overbrugd. Dit zal verwerkt worden in de Voorjaarsnota 2010, waarbij ook bijstellingen voor 2010-2011 zullen worden betrokken.

4 Gevolgen voor personeel en organisatie

Het ombuigen en anders organiseren van taken impliceert ook een formatiekrimp (reductie apparaatskosten). De provinciale organisatie zal de komende jaren krimpen van 1390 naar 1000 fte.

Deze reductie komt voort uit twee bewegingen:

- 1** Formatiereductie als gevolg van taken die niet meer of 'dunner' uitgevoerd gaan worden. Hierbij gaat het in

totaal om circa 165 fte. Deze formatiereductie zal een concrete bijdrage leveren aan de financiële bezuinigingen.

- 2 Formatieverplaatsing naar, bijvoorbeeld, RUD's en/of agentschappen. Hierbij gaat het in totaal om circa 225 fte's. De beweging past binnen de door Provinciale Staten vastgestelde kernrol 'opdrachtgever van de uitvoering'. De provincie legt zich in de toekomst toe op haar regie- en opdrachtgeversfunctie. Uitvoerende taken, zoals operationele handhaving, zijn daarbinnen niet langer kernactiviteit en worden extern belegd. Deze formatieverplaatsing leidt in eerste instantie niet tot financieel voordeel (bezuiniging), behalve dan dat voorafgaand aan een eventuele formatieverplaatsing altijd eerst minimaal een efficiencybezuiniging van 15% over de inzet van autonome middelen op deze taken gerealiseerd zal worden.

Ten aanzien van de RUD's wordt momenteel nog gesproken over de taakverdeling tussen de verschillende overheden op het terrein van vergunningverlening en handhaving. Op het moment dat door de provincie eventueel bevoegdheden zullen worden overgedragen, kan dit alsnog leiden tot verdere provinciale bezuiniging. Uitgangspunt is dat een bezuiniging geen gevolg heeft voor de kwaliteit van de handhaving.

Dit alles zal consequenties hebben voor de medewerkers. Wij willen daarbij gedwongen ontslagen voorkomen. Het is helder dat een dergelijke beweging tijd en zorgvuldigheid vraagt. De uiteindelijke concrete invulling wordt vormgegeven vanuit betrokkenheid en advisering door de Ondernemingsraad en dient te passen binnen een, op een sociaal kaderplan gebaseerd, Statuut.

5 Relatie tot medeoverheden en maatschappelijke partners

De provincie Noord-Brabant erkent dat de provinciale bezuinigingen gemeenten direct of indirect kunnen raken, in een context waarin toch al sprake is van toenemende taakverzwaring voor en financiële druk op gemeenten.

Benadrukt moet echter wel worden dat de provincie Noord-Brabant met haar bezuinigingen de rollen en verantwoordelijkheden van gemeenten herbevestigt. Er is geen sprake van een decentralisatie van taken naar gemeenten. De afgelopen jaren is via extra beleid geld beschikbaar geweest voor taken die niet tot het natuurlijke domein van provincies behoren. Doordat nu focus wordt gebracht, zullen dit soort taken worden af-

gebouwd. Vanzelfsprekend worden eerder gemaakte afspraken hierbij gerespecteerd.

In de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het openbaar bestuur in Noord-Brabant hanteert de provincie de eigen verantwoordelijkheid van gemeenten als vertrekpunt. In uitzonderlijke gevallen ondersteunt de provincie Noord-Brabant gemeenten. De ondersteuning is tijdelijk van aard en alleen aan de orde als het provinciaal belang wordt geschaad, de gemeentelijke uitvoering van een wettelijke taak in gevaar komt of de gemeentelijke dienstverlening aan burgers in gevaar komt. De provincie Noord-Brabant zal doorlopend in gesprek blijven met de Vereniging van Brabantse Gemeenten, over wat gezamenlijk gedaan kan worden om de kwaliteit van het openbaar bestuur in Noord-Brabant te versterken.

Ook maatschappelijke partners kunnen direct of indirect geraakt worden door het terugtreden van de provincie op sommige taken. De provincie Noord-Brabant zal een zorgvuldig proces betrachten waar het organisaties betreft die financieel worden gekort. Er zal een termijn worden gehanteerd van maximaal vier jaar waarbinnen de afbouw geleidelijk plaatsvindt. De provincie Noord-Brabant zal daarbij gezamenlijk met de partners de gevolgen bespreken en mogelijkheden verkennen.

Met de organisaties waarmee structurele relaties blijven bestaan omdat zij een rol vervullen in een provinciale kerntaak, zal in het najaar van 2010 overlegd worden hoe hun werkwijze aangepast kan worden aan het nieuwe profiel van de provincie Noord-Brabant.

Bijlage 1 Takentransitie

	Wettelijke taken	Basistakenpakket (wettelijk + Ladders)
01 Bestuur	<ul style="list-style-type: none"> • Wettelijke actieve informatieplicht m.b.t. beleid en besluiten. Op aanvraag passieve informatieplicht. • Ondersteuning en advisering t.b.v. wettelijke taken CdK (burgemeestersbenoemingen; werkbezoeken gemeenten; bevorderen samenwerking rijksfunctionarissen in de provincie, provinciebestuur, gemeentebesturen en waterschapsbesturen, ombudsfunctie, contacten Koninklijke Huis, toekennen Koninklijke predikaten, verwerking verzoeken tot onderscheidingen, Burgerjaarverslag, coördinatie onderhoud en instandhouding grenspalen NL – België, Voorlopige voorzieningen werk- en bijstand) • Geschillencommissie bij vaststelling beleidsplan politie • Afhandeling bezwaar- en beroepschriften binnen de wettelijke termijn en volgens de gestelde kwaliteitseisen (regelingenbank) • Interbestuurlijk toezicht (gemeenten en waterschappen) • Taken gemeentelijke herindeling • Toezicht op gemeenschappelijke regelingen • Financieel toezicht (gemeenten en waterschappen) • Taken veiligheid, o.a. vanuit ambtsinstructie CdK en wet rampen en zware ongevallen (i.a.v. wet veiligheidsregio's 2010) 	<ul style="list-style-type: none"> • Verantwoordelijkheid kwaliteit regionaal openbaar bestuur • Met herziening van het interbestuurlijk toezicht (zie. Oosting), gaat de provincie integraal toezicht houden op de gemeenten behoudens de taken waarop wij geen expertise hebben (vanaf 2012); • Er wordt (financieel) toezicht gehouden op de gemeenten en waterschappen; • Er is een wettelijke toezichtstaak op het proces van gemeentelijke initiatieven tot herindeling. De provincie adviseert de minister hierover. De provincie bewaakt dat een perspectiefrijke en duurzame oplossing is nagestreefd en de oplossing in de regionale samenhang past. Ook heeft de provincie de bevoegdheid herindelingen te initiëren. <p>De opgave is het bevorderen van kwalitatief krachtige Brabantse mede-overheden, die de eigen wettelijke opgaven goed uitvoeren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Integraal toezicht op het voldoen aan de wettelijke kwaliteitsnormen door de gemeenten. Aandacht voor gemeenten met een hoog risicoprofiel. • Knelpunten signaleren en in uitzonderlijke gevallen gemeenten ondersteunen (tijdelijk, op verzoek, geen verantw.h overnemen) • In regionale samenwerkingsarrangementen sturen op bovenlokale/ bovenregionale en provinciale belangen en opgaven. <p>Uitgangspunten: eigen verantwoordelijkheid van gemeenten en waterschappen, centraal wat moet, decentraal wat kan, gemeente is eerste overheid voor uitvoering lokale taken en dienstverlening aan burgers.</p>
02 Verkeer en vervoer	<ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen PVVP door Provinciale Staten binnen de wettelijke kaders, met in achtneming van de Rijksdoelen uit het Nationaal Verkeer- en Vervoersplan: betrekken van meest belanghebbende bestuursorganen bij voorbereiding PVVP, ruimtelijke inpassing en milieu-inpassing; fasering, prioritering, bekostiging en planning uitvoering gemeenten. • Openbaar aanbesteden concessies regionaal openbaar vervoer • BDU-uitkeringen intergemeentelijk verkeers- en vervoerbeleid • Zorgplicht provinciale wegen: o.a. bouw, onderhoud, verkeersmaatregelen, e.d. (Wegenwet en Wegenverkeerswet). • Zorgplicht provinciale wegen in beheer lokale besturen 	<p>PS hebben de wettelijke verantwoordelijkheid een PVVP vast te stellen, waarin de ambities uit het Nationaal Verkeer- en Vervoersplan doorvertaald moeten zijn. Als uitwerking van het PVVP worden beleidsnota's en uitvoeringsagenda's opgesteld. De hierin benoemde projecten zijn opgenomen in de Dynamische Beleidsagenda. Projecten worden of door de provincie zelf uitgevoerd, of door partners. Wettelijke en autonome taken dragen gezamenlijk direct bij aan de hoofdpoging efficiënt en robuust verkeers- en vervoerssysteem.</p> <p>Als gebiedsautoriteit zal de aandacht meer gericht worden op regie en minder op uitvoering.</p> <p>Meer nadruk op integrale samenwerking in kader van MIRT gebiedsverkenningen.</p> <p>De samenwerking met gemeenten binnen het Netwerkprogramma BrabantStad en de gebiedsgerichte aanpak (GGA) wordt gecontinueerd ten einde (gezamenlijk) de PVVP doelstellingen te realiseren.</p>

Te vervallen taken	Wat doen we anders/dunner
-	<ul style="list-style-type: none"> • Een bescheiden provinciale rol als toezichthouder (sober en op afstand). Voorop staan de horizontale vormen van controle en verantwoording (Raad controleert B&W). Streven naar doelmatig en effectief toezicht door gebruik te maken van systeemtoezicht. Risicoanalyses en gedifferentieerd toezicht maken onderdeel hiervan uit. Bij gemeenten en waterschappen met een laag risicoprofiel toezicht sterk beperken; • Minder ondersteuning en advies aan gemeenten; • Beperken autonome plus op wettelijke taken • Beperking rol veiligheid (bij in werking treden wet op de Veiligheidsregio's) • Daarnaast: meer focus in Europese subsidieprogramma's, bv POP, structuurfondsen, Interreg.
<ul style="list-style-type: none"> • Geen financiering en ondersteuning van gemeentelijk beleid en/of lokale projecten vanuit autonome middelen, uitsluitend vanuit de BDU. • Ontwikkefunctie OV is na 2015 (bij de nieuwe concessie) in principe aan te merken als te vervallen taak. Dit betekent concentreren op het behoud van de OV-basiskwaliteit zoals we die nu kennen en beheer van het bestaande OV. 	<ul style="list-style-type: none"> • Regulier onderhoud wordt later (of beperkter) en sober uitgevoerd, zonder dat de veiligheid in het geding komt. • Op basis van (gedeeltelijk nog te ontwikkelen) goede operationele beleidskaders de kosten van randvoorwaardelijke zaken terugbrengen. • Temporiseren van een aantal projecten waarin vervangingsinvesteringen zijn opgenomen. • Minder financiering van kleinschalige projecten op het gebied van fiets, stedelijke distributie, verkeersveiligheid en DVM. • Minder kleinschalige pilots op diverse terreinen (leidt tot bezuiniging op fte's). • Minder pilots verkeersveiligheid en afbouw Brabants Verkeersveiligheidslabel (De Brabantse ambitie om meest verkeersveilige provincie te zijn is geen wettelijke ambitie die voortvloeit uit het NVVP).

Taken transitie		
	Wettelijke taken	Basistakenpakket (wettelijk + Ladders)
03 Water vervolg	<ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen provinciaal waterplan (incl. KRW) • Provinciale waterverordeningen • Vergunningverlening en ontheffingen • Actuele en toegankelijke watergegevens • Toezicht waterschappen • Veiligheidsnormen • Toezicht primaire waterkeringen • Goedkeuring projectplannen primaire waterkeringen • Onderhoud provinciale vaarwegen • Toetsing gemeentelijke rioleringsplannen en watertoets • Gewenst grondwater- en oppervlaktewaterregime in Natura2000-gebieden • Aanwijzen beheerder provinciale watersystemen • Instandhoudingsdoelstelling KRW; garanderen grondwater voor menselijke consumptie • Onderzoeksverplichting schade grondwateronttrekkingen 	<p>De provincie heeft wettelijke taken, is gebiedsautoriteit en opdrachtgever en toezichthouder van de kwaliteit van uitvoering door de waterschappen.</p> <p>Het huidige beleidskader is het Provinciaal Water plan, vastgesteld in november 2009.</p> <p>Water neemt daarnaast een belangrijke plaats in binnen de Structuurvisie RO.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regie op uitvoering Provinciaal Waterplan; • Tegengaan verdroging/vernating ten behoeve van natuur via integrale gebiedsontwikkeling (reconstructie, gebiedsontwikkeling SVRO); • Realisatie waterkwaliteit en coördinerende taak hoogwaterbescherming ten behoeve van gezonde leefomgeving; • Integrale visie Deltawateren en ontwikkeling integraal waterbeheer; • Kaderstelling voor waterschappen en toezicht op uitvoering beleid door waterschappen.
04 Milieu	<ul style="list-style-type: none"> • Provinciaal Milieubeleidsplan • Vergunningverlening/ontheffingen • Taken MER • Luchthavenbesluiten • Informatieplicht milieu-informatie • Doorvertaling kaders terugdringing milieubelasting • Risicokaart • Samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit • Jaarrapportages • Milieu-onderzoeken • Kassiersfunctie externe veiligheid • Opstellen saneringsprogramma's externe veiligheid • Bijdrage lokale plannen drempelwaardes luchtkwaliteit • Vaststellen geluidzones regionale industrieterreinen, geluidbelastingskaarten en actieplannen provinciale wegen • Uitvoering EU-richtlijn geluid, goedkeuring Stap-3 besluiten geluid gemeenten • Beleid en activiteiten stiltegebieden • Wettelijke taken bodemonderzoek • Wettelijke taken ontheffingenwet en kaderrichtlijn afval • Nazorg stortplaatsen 	
05 Natuur, bos en landschap	<ul style="list-style-type: none"> • Vergunningverlening Natuurbeschermingswet • Beheersplannen Natura2000 • Begrenzen/aanwijzen EHS en compensatie • Meerjarenprogramma landelijk gebied (conform WILG), zorg realisatie gebiedsgericht beleid • Begrenzen nationale landschappen 	<p>De zorg voor natuur en landschap is een onderdeel van de integrale verantwoordelijkheid in het ruimtelijk-fysieke domein. De rol van de provincie is gebiedsautoriteit en opdrachtgever, zorgdragen voor uitvoering. Daarnaast heeft de provincie veel wettelijke uitvoeringstaken (Groene Wetten).</p> <p>In de Structuurvisie RO kiest de provincie voor ontwikkelen met ruimtelijke kwaliteit. Natuur en landschap hebben hierbinnen een groot aandeel. Huidig beleidskader Natuur- en landschaps-offensief 2002, actualisatie 2010 in voorbereiding.</p> <p>We realiseren opgaven via additionele bijdragen aan de aanpak voor het landelijke gebied (ILG/PLG) en het MIRT. Daarnaast inzet van autonome middelen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realisatie van natuur door koppelen aan integrale gebiedsontwikkeling zoals via reconstructie landelijk gebied, MIRT agenda en de gebiedsontwikkeling SVRO; • Versterken kwaliteit van het landschap (SVRO) zoals via integrale gebiedsontwikkeling en provinciale landschappen.

Te vervallen taken	Wat doen we anders/dunner
<ul style="list-style-type: none"> • Stopzetten bijdragen aan uitvoering agrarisch grondwaterbeheer (lokaal); • Stopzetten inzet op actief randenbeheer en aanpak diffuse bronnen (lokaal, verantwoordelijkheden overnemen van derden); • Stopzetten ondersteuning gemeenten bij watertaken (verantwoordelijkheid derden); 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassen ambitieniveau onderhoud waterwegen door waterschappen.
<ul style="list-style-type: none"> • Geen lokale, gemeentelijke projecten incl. financiering mbt milieubeleid, minder stimuleringsregelingen. (stoppen subsidieregelingen en ECNC, korten Telos, BMF, IVN); • Geen natuur- en milieueducatie • Geen duurzaam bouwen; • Geen zelfstandig (economisch) landbouwbeleid • Geen zelfstandig klimaatbeleid; • Geen afvalmining • Geen Actief bodem beheer de Kempen (vanaf 2015). 	<ul style="list-style-type: none"> • Minder taken door verschuiving van bevoegdheden Wet Milieubeheer naar gemeenten vanaf 2012 - 2013 (onder voorwaarde van inwerking-treding betrokken wetgeving - het BOR - en de start van de regionale uitvoeringsdiensten voor vergunningverlening, toezicht en handhaving - de RUD's). • Geen vooroverleg met bedrijven in het kader van vergunningverlening; • Efficiency in uitvoering wettelijke taken Bodem. Geen eigen uitvoerings-trajecten bodemsanering; • Geen ondersteuning lokale initiatieven; • Efficiency advertentiekosten. • Minder intensief MER taken uitvoeren. • Minder toezicht door selectiever optreden bij bodemsanering, ontgrondingen en grote grondwateronttrekkingen; • Slimmer toezicht door systeemgericht toezicht bij bedrijven en niet meer uitvoeren van niet wettelijk verplichte handhavingsverzoeken (landinrichting, wildcrossen); • Minder financiële inzet op meetprogramma toezicht luchtverontreiniging en grondwatermonitoring, vanuit gelijkblijvend kwaliteitsniveau toezicht en monitoring.⁴ • Minder inzet op toezicht van de kwaliteit van de handhaving bij de overheden in Brabant, vanuit gelijkblijvend kwaliteitsniveau handhaving.⁵ • Minder majeure projecten milieu
<ul style="list-style-type: none"> • Geen lokale, gemeentelijke projecten incl. financiering mbt natuur en landschap: o.a. geen lokaal biodiversiteitsbeleid/ GIOS • Minder stimuleringsregelingen • Accent op regionale programma's en projecten van provinciaal belang via (eigen) projectontwikkeling of via de rol van gebiedsautoriteit; • Stoppen met monitoring voor het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM). 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen eigen uitvoering van de monitoring in het kader van provinciale projecten of uitvoeringsplannen. Deze monitoring wordt extern ingekocht; • Anders omgaan met draagvlak voor en realisatie van natuur en landschap zoals door vermaatschappelijken en vermarkten (coalities).

⁴ Naar aanleiding van amendement 14 bij de Statenvergadering van 11 juni 2010 over de Agenda van Brabant, is de toezegging gedaan dat monitoring en toezicht op peil blijven, ondanks dat er anders georganiseerd wordt.

⁵ Naar aanleiding van amendement 33 bij de Statenvergadering van 11 juni 2010 over de Agenda van Brabant, is de toezegging gedaan dat de kwaliteit van de handhaving op peil blijft bij een efficiency-taakstelling van 15% en een opgave tot anders organiseren.

Taken transitie		
	Wettelijke taken	Basistakenpakket (wettelijk + Ladders)
06 Sociaal- econo- mische zaken	-	<ul style="list-style-type: none"> • Integrale opgaven binnen het ruimtelijk-economisch domein. Focus op een goed vestigingsklimaat en een concurrerend Brabant: scheppen van de randvoorwaarden en de infrastructuur waarbinnen dit gestalte kan krijgen. • Regionaal arbeidsmarktbeleid (actieve provinciale makelaarsrol tussen overheden, organisaties en maatschappelijke partners).⁶
07 Jeugd, cultuur en samen- leving	Zorg en welzijn <ul style="list-style-type: none"> • Wet Maatschappelijke Ondersteuning art. 3: de provincie draagt zorg voor het beleid met betrekking tot het steunfunctiewerk; • Wet Ambulancevervoer art. 2: de provincie is verantwoordelijk voor vergunningverlening, toezicht en handhaving ambulancevervoer; • Taken wet op de lijkbezorging. 	Zorg en welzijn <ul style="list-style-type: none"> • Ondersteuning van gemeenten in hun WMO-verantwoordelijkheid door steunfunctiewerk. • Vergunningen en spreidingsplan ambulancevervoer. <p>Als gebiedsregisseur is de provincie verantwoordelijk voor de integrale samenhang van vraagstukken en de integraliteit van gebiedsvisies en -agenda's. Het sociale beleid is in deze integrale aanpak een schakel. Provincies hebben hier geen uitvoerende taak, maar nemen signalerend, agenderend en (zo nodig) ontwikkelend en alleen in overleg met gemeenten medeverantwoordelijkheid voor maatschappelijke vraagstukken in de regio. Op dat niveau verzorgt en bewaakt de provincie als gebiedsregisseur de samenhangen en maakt ze slimme allianties tussen de ruimtelijk fysieke en de sociaal-culturele infrastructuur.</p>
	Jeugd <ul style="list-style-type: none"> • Realisatie recht op jeugdzorg, aansturing bureau jeugdzorg, provinciaal beleidskader en uitvoeringsprogramma, bevorderen aansluiting geïndiceerde zorg op gemeentelijke zorg • Zorgplicht op de aanwezigheid van voldoende openbaar onderwijs en toezicht op spreiding openbaar onderwijs 	Jeugd <p>Recht op jeugdzorg mogelijk maken (op basis van de Wet op de Jeugdzorg).</p> <p>Vanuit de Wet op de jeugdzorg is er een rol als opdrachtgever voor de uitvoering en tegelijkertijd als systeemtoezichthouder en kwaliteitsbewaker. Vanuit de rol als systeemtoezichthouder zien wat nodig is om het stelsel beter in balans te brengen en de almaar stijgende vraag naar geïndiceerde jeugdzorg (=extra kosten voor provincie) naar beneden om te kunnen buigen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van de wettelijke taak – bieden van goede en efficiënte zorg, met daarbij het ondersteunen van de cliëntparticipatie. Uitvoeren van de wettelijke taak – invullen van de steunfunctietaak; • Omslag naar preventie van geïndiceerde jeugdzorg door zetten en daarmee de kosten voor de wettelijke taak ten aanzien van jeugdzorg naar beneden bijbuigen.

Te vervallen taken	Wat doen we anders/dunner
<ul style="list-style-type: none"> • Agro en Co subsidie; • Grote Steden beleid, maar niet Brabantstad. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sectoraal economisch beleid afromen; • Energie als integraal onderdeel van de ruimtelijk-economische opgave, geen zelfstandig beleidsdomein; • Moderne invulling van REAP's. • Andere invulling provinciale rol in regionaal arbeidsmarktbeleid en verminderen huidige financiële inzet PSW, arbeidsparticipatie, activiteiten PACT.⁶
<p>Zorg en welzijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • We stoppen onze uitvoerende taken in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning; • We trekken ons terug uit Sensor (telefonische hulpdiensten).⁷ Telefonische hulpdiensten zijn voorbehouden aan gemeenten in het kader van de uitvoering WMO; • We trekken ons terug uit de COSsen. Ontwikkelingsamenwerking is voorbehouden aan de rijksoverheid en/of gemeenten; • We trekken ons terug uit het integratiebeleid. Integratiebeleid is voorbehouden aan de lokale overheden. Palet wordt verzelfstandigd. Kleurrijk Brabant stopt. <ul style="list-style-type: none"> • We stoppen onze uitvoerende taken wat betreft toezicht en handhaving ambulancevoer per 1 januari 2012 (taak gaat over naar het rijk); • We brengen de provinciale subsidie aan steunfuncties Zet, Zorgbelang en overige 2e lijnsorganisaties terug tot 50% in 2015. • We brengen de subsidie aan PRVMZ terug tot 62,5% (37,5% korting).⁸ • We werken toe naar een infrastructuur die is toegerust op provinciaal en regionaal niveau (flexibel, netwerkorganisatie); • We stoppen het beleid cq de (subsidie)regelingen voor kleinschalige woonzorginitiatieven, sociale doeleinden, informele zorg, palliatieve zorg, internationalisering zorg en dementie-ondersteuning en de leerstoel ouderenbeleid. 	<p>Zorg en welzijn</p> <p>In de uitvoering van onze wettelijke taak in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning beperken we ons tot signaleren en agenderen. In regionale bestuurlijke overleggen maken we met gemeenten afspraken over de wijze waarop we onze veranderde taken zullen invullen. Tijdelijke medeverantwoordelijkheid voor maatschappelijke vraagstukken in de regio is mogelijk, maar heeft altijd een tijdelijk en regionaal karakter. Het accent in onze taken ligt op het als gebiedsregisseur verzorgen en bewaken van de integrale samenhang van vraagstukken en het leggen van verbindingen tussen de ruimtelijke, economische, culturele en sociaal-culturele infrastructuur.</p> <p>Voorbeelden zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) in de ruimtelijke agenda de sociale aspecten in begeleiden van de krimp en vitale verbindingen stad-land b) in relatie tot de economische agenda: innovatie zorgonderwijs en –arbeidsmarkt c) in relatie tot de culturele agenda (Culturele Hoofdstad): de Kunst van het Samenleven <p>We zorgen voor de instellingen waarmee we onze subsidierelatie beëindigen voor een zorgvuldig traject en zo mogelijk verankering bij gemeenten.</p>
<p>Jeugd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ondersteuningsactiviteiten op lokaal niveau afbouwen (steunfunctie). • Subsidie voor projecten voortijdig schoolverlaten stoppen; • Geen ondersteuning scholen bij maatschappelijke stages. 	<p>Jeugd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anders investeren in innovatie van de sector: door inzet van de doeluitkering (in plaats van autonome middelen) al werkende weg de verandering in gang zetten; • Anders investeren in aanpassing huisvesting van de zorgaanbieders.

⁶ Als gevolg van motie 12 bij de Statenvergadering van 11 juni 2010 over de Agenda van Brabant, is besloten regionaal arbeidsmarktbeleid als integraal onderdeel van de kerntaak regionale economie te beschouwen en anders te organiseren, door als provincie een regionale makelaarsrol tussen overheden, organisaties en ondernemers te vervullen.

⁷ Als gevolg van motie 11 bij de Statenvergadering van 11 juni 2010 over de Agenda van Brabant, is besloten dat het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant zich inspant om de

taak 'hulp-op-afstand' over te dragen aan het rijk of gemeenten. Het College rapporteert binnen een jaar aan Provinciale Staten over de voortgang.

⁸ Als gevolg van amendement 2 bij de Statenvergadering van 11 juni 2010 over de Agenda van Brabant, is besloten PRVMZ niet voor 50% maar voor 37,5% te korten.

Taken transitie		
	Wettelijke taken	Basistakenpakket (wettelijk + Ladders)
	<p>Cultuur en sport</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taken uit monumentenwet • Taken vanuit archeologische monumentenzorg • Taken vanuit ontgrondingenwet • Realisatie regionale publieke media-instelling • Taken uit archiefwet 	<p>Cultuur en sport</p> <p>De provincie heeft taken volgens de monumentenwet (adviesrecht subsidies cultureel erfgoed), archeologische monumentenzorg en ontgrondingenwet.</p> <p>Er is een plicht tot de realisatie van een regionale publieke media-instelling.</p> <p>Er zijn taken uit archiefwet (bewaring provinciale archiefbescheiden). Bovenstaande taken zijn onderdeel van de provinciale rol ter behoud en versterking van de regionale identiteit van Brabant, teneinde bij te dragen aan de beleving en betekenis van kunst en cultuur voor mensen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investeren in archeologie, erfgoed en cultuurhistorie, onder andere vanuit de aan de ruimtelijke inrichting gekoppelde wettelijke taken; • Investeren in regionale culturele (basis)infrastructuur door onder meer regievoering op de spreiding van culturele voorzieningen in Brabant; • Inrichten van een professioneel en bovenlokaal circuit aan steunfunctie-instellingen; • Stimuleren van innovatie op het gebied van kunst, cultuur en sport als onderdeel van integrale opgaven.
08 Ruimtelijke ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen structuurvisie • Verordening ruimte • Regionale afstemming verstedelijkingsbeleid; regionale agenda's wonen en werken 	
09 Revitalisering landelijk gebied	<ul style="list-style-type: none"> • Taken vanuit wet reconstructie en wet inrichting landelijk gebied • Opstellen integrale zonering intensieve veehouderij 	
10 Wonen	<ul style="list-style-type: none"> • Taken vanuit wet stedelijke vernieuwing, wet stads- en dorps- vernieuwing, huisvestingswet, wet ruimtelijke ordening 	<p>Het huidige beleidskader is de (ontwerp) Structuurvisie en (ontwerp) Verordening Ruimte. Het wettelijk kader wordt gevormd door de Wet Stedelijke Vernieuwing, Wet op de stads- en dorps- vernieuwing, Huisvestingswet, Wet ruimtelijke ordening.</p> <p>De opgave is het stimuleren van de woningmarkt zodat voldoende en de juiste woningen op de meest geschikte locaties beschikbaar zijn.</p> <p>We beperken ons tot uitvoering van wettelijke taken sec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sturing geven aan de woningmarkt via het regionaal ruimtelijk overleg. Specifiek aandachtspunt hierbij is bevolkingskrimp. Kennis vanuit onderzoek en monitoring is een belangrijk element waarmee de provincie stuurt. (opgave in Wro); • Uitvoering regeling Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV) (opgaven in wetten SV en SDV); • Toezicht huisvesting statushouders (opgave in Huisvestingswet).

Te vervallen taken	Wat doen we anders/dunner
<p>Cultuur en sport</p>	<p>Cultuur en sport</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profielversterkende inzet van steunfuncties en subsidieregelingen en gerichte inzet op de ambitie Brabant 2018. Met een kleinere omvang van het subsidievolume; • Schrappen (van een deel van de) indexering voor onze structurele subsidierelaties in het culturele veld (inclusief Omroep Brabant); • Naast het stopzetten van de indexering wordt de subsidie aan Omroep Brabant verminderd; • Geen versnipperde inzet van capaciteit en middelen op het gebied van sport. Wel gerichte inzet op een aantal kernsporten (zwemmen, wielrennen, paardensport, hockey en voetbal) in relatie tot het Olympisch Plan 2028. • Beperking provinciale financiële inzet in het bibliotheeksegment, met behoud van de maatschappelijke baten. • Beperking provinciale financiële inzet in het bibliotheeksegment, vanuit gelijkblijvende provinciale verantwoordelijkheid voor het maatschappelijke effect.⁹ • De provinciale financiële inzet in het Vrijetijdshuis wordt met € 400.000 teruggebracht.¹⁰
-	<ul style="list-style-type: none"> • Terugtrekkende bemoeienis met gemeenten.; • Provinciale regeldichtheid verminderen. Onderzoek naar vermindering van de (provinciale) procedurelast. Bijvoorbeeld vereenvoudiging van de mer-procedure; • Beslissingsbevoegdheid over wonen en werken primair leggen bij gemeenten; • Overleg met gemeenten afbouwen.
<ul style="list-style-type: none"> • Extra inzet tbv West-Brabant/landinrichting/bijdrage aan regiebureau POP; • Kleine projecten en sociaal-maatschappelijke items overlaten aan de gebiedscommissies en gemeenten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Efficiëntere aansturing van de uitvoering. Bijvoorbeeld door reductie van het aantal commissies (selectief en niet meer brabantdekkend, samenvoeging gebieden, samengaan RRO's); • Minder regelingen en efficiëntere procesgang; • Monitoring richten op grote projecten en programmaniveau (niet op kleine initiatieven).
	<ul style="list-style-type: none"> • Sturing geven aan de woningmarkt met elke gemeente afzonderlijk. Dit wordt opgeschaald naar regionaal niveau, zoals hiervoor aangegeven.

⁹ Als gevolg van amendement 29 bij de Statenvergadering van 11 juni 2010 over de Agenda van Brabant, is besloten de provinciale financiële inzet in het bibliotheeksegment met minimaal 15% te beperken, maar het maatschappelijk effect van het provinciale beleid te borgen. (Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant treedt in overleg met de betrokken organisaties.)

¹⁰ Als gevolg van amendement 3 bij de Statenvergadering van 11 juni 2010 over de Agenda van Brabant, is besloten de provinciale financiële inzet in het Vrijetijdshuis terug te brengen met € 400.000. Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant beziet in 2014 in hoeverre vanuit de kerntaak economie aanvullende incidentele middelen benodigd zijn.

Takentransitie		
	Wettelijke taken	Basistakenpakket (wettelijk + Ladders)
90 Bedrijfs- voering	-	Bedrijfsvoering ondersteunt de organisatie op professionele en efficiënte wijze bij het halen van de gestelde doelen en opgaven van het primaire proces. De focus daarbij ligt op een "lean" sturende planning- en controlcyclus, een goed werkende AO/IC en een digitaal en flexibel huis. De flexibiliteit zorgt ervoor dat de bedrijfsvoering zo wordt ingericht dat het de provincie in haar drie kernrollen en in de uitvoering van de Agenda van Brabant optimaal ondersteunt, maar dat bij toekomstige wijzigingen de bedrijfsvoering moeiteloos mee kan bewegen.

	Te vervallen taken	Wat doen we anders/dunner
	-	<p>De bedrijfsvoering krimpt op zijn minst in dezelfde verhouding als het primaire proces. Dit wordt bereikt langs verschillende lijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Versobering: beperking van de dienstverlening qua diversiteit, assortiment en/of luxe. • Kwantitatieve krimp: als gevolg van de krimp van de organisatie worden diensten in aantal minder afgenomen. • Gerichte vraagsturing: met elkaar afgestemde kaders en een vastgesteld assortiment aan producten en diensten vormen de ruimte voor de wensen/behoefte van klanten. • Lean procesmanagement; de bedrijfsvoeringsprocessen worden organisatiebreed slim en slank ingericht, waarbij centralisering (gezamenlijkheid), uniformering, standaardisatie en digitalisering de uitgangspunten zijn.

Bijlage 2 Financiële ombuigingen bij taken transitie

Programma	Structurele autonome middelen	Taakstelling in %	Taakstelling in €
01 Bestuur			
01.01 Provinciebestuur, CdK, Griffie	€ 11.857.580	PM ¹¹	PM ¹¹
01.03 Borging kwaliteit bestuursstructuur	€ 1.153.551	15%	€ 173.033
01.04 Openbare orde, veiligheid, rampenbestrijding ¹²	€ 465.565	40%	€ 186.226
01.05 BrabantStad, Grote stedenbeleid	€ 640.974	15%	€ 96.146
Totaal Bestuur	€ 14.117.670		€ 455.405

02 Verkeer en Vervoer			
02.01 Openbaar Vervoer	€ 4.273.486	25%	€ 1.068.372
02.02 Goederenvervoer	€ 425.835	40%	€ 170.334
02.03 Autobereikbaarheid BrabantStad	€ 6.166.183	25%	€ 1.541.546
02.04 Regionale Bereikbaarheid GGA	€ 5.503.290	40%	€ 2.201.316
02.05 Regionale bereikbaarheid: wegen/bouwen	€ 17.494.890	15%	€ 2.624.233
02.06 Regionale bereikbaarheid: wegen/onderhoud	€ 17.640.478	15%	€ 2.646.072
02.07 OV netwerk BrabantStad	€ 1.601.902	25%	€ 400.475
02.90 PVVP	€ 6.280.052	25%	€ 1.570.013
Totaal Verkeer en Vervoer	€ 59.386.116		€ 12.222.361

03 Water			
03.01 Water algemeen	€ 3.105.736	25%	€ 776.434
03.02 Hoogwaterbescherming	€ 2.895.005	25%	€ 723.751
03.03 Oppervlaktewater kwantiteit	€ 1.960.543	25%	€ 490.136
03.04 Grondwaterkwantiteit	€ 929.001	25%	€ 232.250
03.05 Waterkwaliteit	€ 1.218.482	15%	€ 182.772
Totaal Water	€ 10.108.767		€ 2.405.343

04 Milieu			
04.01 Ecologie algemeen	€ 9.379.023	25%	€ 2.344.756
04.02 Fysieke Veiligheid	€ 860.634	40%	€ 344.254
04.03 Lucht, geluid, klimaat	€ 1.318.826	25%	€ 329.706
04.04 Bodem	€ 932.544	25%	€ 233.136
04.05 Landbouw	€ 2.296.555	60%	€ 1.377.933
04.06 Afval- en grondstoffenbeheer	€ 2.359.236	25%	€ 589.809
04.10 Handhaving	€ 10.010.821	15%	€ 1.501.623
Totaal Milieu	€ 27.157.640		€ 6.721.217

05 Natuur, bos, landschap			
05.01 Algemeen natuur, bos, landschap	€ 5.689.881	15%	€ 853.482
05.02 natuur	€ 3.267.444	15%	€ 490.117
05.03 landschap	€ 2.076.351	15%	€ 311.453
Totaal Natuur, bos, landschap	€ 11.033.676		€ 1.655.051

¹¹ Onder productgroep 01.01 valt (naast bijvoorbeeld de ondersteuning van de CdK door het Kabinet) o.a. de Griffie (ondersteuning Provinciale Staten). Binnen deze productgroep is een bezuinigings voor 2012 - 2015 opgenomen. Hierin is echter nog geen bezuiniging meegenomen op de budgetten die rechtstreeks onder verantwoordelijkheid van Provinciale Staten (griffie) vallen. Provinciale Staten zullen zelf moeten besluiten over een eventuele aanvullende bezuiniging op deze budgetten. Wij verwachten van de Griffie een voorstel.

¹² Uitgaande van invoering wet op de veiligheidsregio's 2010

¹³ Nota bene: de bezuiniging overtreft hier de structurele autonome middelen waarover de taakstelling is berekend. Dit is mogelijk omdat de ombuiging deels gerealiseerd wordt op investeringen (financiële middelen) die niet meegerekend zijn in de middelen waarover de taakstellingen zijn berekend (2014). Dit levert echter wel een reële bezuiniging op.

¹⁴ Nota bene: in de vorige versie is ten onrechte € 600.000 bezuiniging te veel opgenomen in 04.05 (taak LIB, terwijl

	Besparing 2012 in €	Besparing 2013 in €	Besparing 2014 in €	Besparing 2015 in €
	€ 295.000	€ 360.000	€ 460.000	€ 621.084
	€ 130.000	€ 130.000	€ 130.000	€ 130.000
	€ 115.000	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000
	€ 95.864	€ 95.864	€ 95.864	€ 95.864
	€ 635.864	€ 765.864	€ 865.864	€ 1.026.948

	€ 1.093.371	€ 1.093.371	€ 1.093.371	€ 1.093.371
	€ 224.000	€ 224.000	€ 768.667 ¹³	€ 768.667 ¹³
	€ 1.649.546	€ 1.649.546	€ 1.649.546	€ 1.649.546
	€ 1.397.400	€ 1.397.400	€ 1.397.400	€ 1.397.400
	€ 580.734	€ 988.621	€ 1.848.371	€ 3.164.233
	€ 1.299.066	€ 1.809.405	€ 2.228.674	€ 2.804.495
	€ 508.475	€ 508.475	€ 508.475	€ 508.475
			€ 958.866	€ 958.866
	€ 6.752.592	€ 7.670.818	€ 10.453.370	€ 12.345.053

			€ 1.353.234	€ 1.353.234
	€ 430.784	€ 537.767	€ 545.974	€ 554.214
	€ 427.764	€ 435.248	€ 442.867	€ 450.617
	€ 122.329	€ 125.424	€ 127.619	€ 129.853
	€ 500.000	€ 500.000	€ 607.772	€ 607.772
	€ 1.480.877	€ 1.598.439	€ 3.077.466	€ 3.095.689

	€ 753.317	€ 766.497	€ 2.308.643	€ 2.323.755
	€ 23.574	€ 23.574	€ 23.574	€ 23.574
	€ 126.803	€ 123.548	€ 199.509	€ 200.251
			€ 256.898	€ 687.743
			€ 768.964 ¹⁴	€ 768.964 ¹⁴
	€ 103.081	€ 104.484	€ 246.310	€ 248.164
	€ 594.000	€ 880.000	€ 1.382.000	€ 1.467.000
	€ 1.600.775	€ 1.898.103	€ 5.185.898 ¹⁴	€ 5.719.450 ¹⁴

	€ 45.175	€ 45.300	€ 895.610 ¹⁵	€ 900.342 ¹⁵
	€ 68.348	€ 93.020	€ 366.333	€ 367.817
	€ 231.294	€ 231.762	€ 412.367	€ 413.012
	€ 344.817	€ 370.082	€ 1.674.310	€ 1.681.171

deze taak niet afgebouwd wordt). Deze € 600.000 bezuiniging is nu in mindering gebracht. De € 600.000 bezuiniging wordt echter wel gerealiseerd, en wel binnen begrotingsprogramma 08 en/of 09. Nadere invulling van de bezuiniging binnen 08 en/of 09 volgt later. Het totaalbedrag van de bezuinigingen blijft vanwege de genoemde verevening gelijk.

¹⁵ In de bezuiniging van 05.01, is vanaf 2014 € 10.000 korting

op de subsidie aan schaapskuddes opgenomen (subsidieregeling zeldzame huisdierrassen). Als gevolg van motie 10 bij de Statenvergadering van 11 juni 2010 over de Agenda van Brabant, is besloten dat de structurele provinciale subsidie aan schaapskuddes opgenomen moet worden in de Voorjaarsnota, ten laste van programma natuurbeheer. De subsidie aan de schaapskuddes wordt dus alternatief gefinancierd.

Programma	Structurele autonome middelen	Taakstelling in %	Taakstelling in €
06 Sociaal-economische zaken ¹⁶			
06.01 Beroepsbevolking, talent en ondernemerschap	€ 892.260	60%	€ 535.356
06.02 Brabant bruist	€ 513.347	25%	€ 128.337
06.03 Schone, slimme, concurrerende economie	€ 595.770	40%	€ 238.308
06.04 Economie algemeen	€ 14.230.400	15%	€ 2.134.560
06.06 Europees beleid	€ 640.234	15%	€ 96.035
Totaal Sociaal-economisch beleid	€ 16.872.011		€ 3.132.596
07 Jeugd, cultuur, samenleving			
07.01 Zorg en welzijn	€ 21.238.328	60%	€ 12.742.997
07.02 Jeugd	€ 9.700.120	25%	€ 2.425.030
07.03 Cultuur en sport	€ 30.904.295	25%	€ 7.726.074
07.04 Sociale en culturele ontwikkeling	€ 6.276.227	25%	€ 1.569.057
Totaal Jeugd, cultuur en samenleving (jeugd 25%)	€ 68.118.971		€ 24.463.157
08 Ruimtelijke ontwikkelingspolitiek			
08.01 Ruimtelijke ontwikkelingspolitiek	€ 5.303.118	15%	€ 795.468
Totaal ruimtelijke ontwikkelingspolitiek	€ 5.303.118		€ 795.468
09 Revitalisering Landelijk Gebied			
09.01 Zonering landelijk gebied	€ 1.016.188	15%	€ 152.428
09.02 Creëren nieuwe landschappen			
09.90 Regievoering	€ 6.433.300	15%	€ 964.995
Totaal RLG	€ 7.449.488		€ 1.117.423
10 Wonen			
10.01 Subsidies en projecten	€ 860.552	60%	€ 516.331
Totaal Wonen	€ 860.552		€ 516.331
90 Bedrijfsvoering/ concern			
Totaal bedrijfsvoering/ concern	€ 54.477.915	25%	€ 13.619.479
Totaal	€ 274.885.922	24,4%	€ 67.103.832

Let op! De taakstellingen die aan de verschillende productgroepen zijn gekoppeld, zijn richtinggevend. Dit betekent dat de voorgenomen bezuinigingen niet altijd exact overeenstemmen met de taakstellingen. Het totaal aan ombuigingsvoorstellen moet een verwachte structurele korting van € 75 mln kunnen opvangen. Door verevening tussen samenhangende productgroepen /programma's, wordt de totaal taakstelling gerealiseerd.

¹⁶ Bij sociaal-economische zaken zijn de besparingen per jaar op totaalniveau aangegeven.

¹⁷ Per abuis is de geplande besparing op 06.04 te groot ingeschat. Het te bezuinigen bedrag blijft gehandhaafd maar wordt alternatief gerealiseerd binnen programma 6.

¹⁸ Als gevolg van amendement 2 bij de Statenvergadering van 11 juni 2010 over de Agenda van Brabant, is besloten PRVMZ niet voor 50% maar voor 37,5% te korten. De verlaging van de structurele bezuiniging in 07.01 wordt budgettair neutraal gedekt door de verhoging van de bezuiniging op het Vrijetijdshuis in 07.03.

Besparing 2012 in €	Besparing 2013 in €	Besparing 2014 in €	Besparing 2015 in €
€ 3.303.198	€ 3.303.198	€ 3.303.198	€ 3.303.198
			€ 593.077 ¹⁷
€ 3.303.198	€ 3.303.198	€ 3.303.198	€ 3.896.275

	€ 4.880.000	€ 5.075.000	€ 10.465.739 ¹⁸	€ 12.243.915 ¹⁸
	€ 1.290.000	€ 1.760.000	€ 2.245.000	€ 2.619.000
	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 2.010.000 ¹⁹	€ 9.275.000 ^{19/20}
	€ 1.045.000	€ 1.104.000	€ 1.604.000	€ 1.604.000
	€ 8.215.000	€ 8.939.000	€ 16.324.739	€ 25.741.915

		€ 390.000	€ 390.000	€ 723.000
		€ 390.000	€ 390.000 ¹⁴	€ 723.000 ¹⁴

			€ 130.000	€ 195.000
			€ 65.000	€ 1.052.000
			€ 195.000 ¹⁴	€ 1.247.000 ¹⁴

	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 210.000
	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 210.000

	€ 11.273.329	€ 13.026.782	€ 14.517.282	€ 19.644.385
--	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

€ 33.806.452

€ 38.162.285

€ 56.787.127

€ 75.930.885

¹⁹ Als gevolg van amendement 3 bij de Statenvergadering van 11 juni 2010 over de Agenda van Brabant, is besloten de provinciale financiële inzet in het Vrijetijds huis terug te brengen met € 400.000 (ipv € 300.000). Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant beziet in 2014 in hoeverre vanuit de kerntaak economie aanvullende incidentele middelen benodigd zijn. De verhoging van de structurele bezuiniging in 07.03 maakt dat de verlaging van de bezuiniging in 07.01 (PRVMZ) budgettair neutraal gedekt wordt.

²⁰ In de geplande bezuiniging van 07.03 voor 2015, zit een bedrag van € 6.533.000 geplande bezuiniging op Cubiss.

Het gaat om een geplande korting van 100% op de provinciale taak in het bibliotheeksegment.

Als gevolg van amendement 29 bij de Statenvergadering van 11 juni 2010 over de Agenda van Brabant, is besloten de provinciale financiële inzet in het bibliotheeksegment met in ieder geval 15% te beperken. Over de uiteindelijk te hanteren bezuiniging wordt nog overleg gevoerd. Als de uiteindelijke bezuiniging minder dan de nu geplande 100% zal betreffen, dan wordt alternatieve dekking voor de weggevallen bezuiniging gezocht binnen de reguliere begroting (bijvoorbeeld binnen de programma's 06 en/of 07).

De vijf grote steden van Brabant (Tilburg, Eindhoven, 's-Hertogenbosch, Breda en Helmond, samen de B5)

"De Agenda van Brabant straalt lef en focus uit." De vijf steden willen graag samen met de provincie plannen uitwerken. En dan gaat het niet alleen om de steden, maar om de totale kracht van Brabant, inclusief het landelijk gebied en de dorpen. "Ons imago is positief en ijzersterk."

Een aantal kleine gemeenten en de Vereniging Kleine Kernen vraagt aandacht voor de impact voor:

'de Brabander als mens die woont en leeft in een van de 68 gemeenten van onze provincie'. Gemeente Zundert: "Laat de investeringen ook ten gunste komen aan tastbaarheden voor de Brabander 'om de hoek.'" Vereniging Kleine Kernen: "Essent middelen moeten ten goede komen aan innovatieve strategieën en maatschappelijke thema's van het platteland."

Secretaris Henk Oderkerk van de Brabants Zeeuwse Werkgevers (BZW). BZW-secretaris Henk Oderkerk:

"Wat ons aanspreekt is dat het niet domweg bezuinigingen zijn. De provincie maakt gerichte keuzes waarover goed is nagedacht." De BZW is blij dat daarbij de economie en de ruimte in Brabant voorop staan.

Ben Huisman van IVN Regio Zuid vindt dat bezuinigen op Natuur- en Milieu-Educatie (NME) niet slim is "omdat wij het geld dubbel en dwars terugverdienen voor de provincie".

Directeur Gerard van Etten van Sensor:

"Steeds meer mensen met problemen kloppen aan bij de telefonische hulpdienst Sensor. De Provincie wil de subsidie stopzetten. De aandacht voor kwetsbare mensen komt door deze plannen in serieus gevaar."

Mieke Geeraedts, VVD

"Een sterke economie zorgt voor banen, biedt kansen aan ondernemers en geeft welvaart aan burgers. Investeren in een goed leef- en vestigingsklimaat is daarom een 'must'. Zorg daarbij wel voor heel duidelijke criteria en beslissingsregels."

John Arkes, PvdA

"We zien de noodzaak tot bezuiniging van die € 75 miljoen. Milieufederatie, natuur-educatieclubs, Brabants Landschap... sla de handen nu ineen. Zoek veel meer samenwerking. Om zo met minder geld meer te bereiken."

Marusjka Lestrade-Brouwer, D66

"Noord-Brabant heeft veel vrijwilligers, bij veel organisatie. Vaak dragen die vrijwilligers kosteloos bij aan uitvoering van ons beleid. Denk aan het bijhouden van de natuur. Dan moet je dat financieel mogelijk maken."

Spencer Zeegers, SP

"Waarom taken aan gemeenten overlaten die het nu juist moeilijk hebben? De top is niet te bereiken zonder goede basis. Sommige bezuinigingen willen we dan ook terugdraaien. Weerloze waarden verdienen extra steun, zoals sociale hulpdiensten en natuur."

Birgit Verstappen, Partij voor de Dieren

"We betalen een dure prijs voor kiloknallervlees. Stankoverlast, bodemuitputting, verlies aan biodiversiteit. Met de klimaatcrisis kunnen we onmogelijk bezuinigen op natuur en milieu. Integendeel: we moeten bodem, lucht en water beschermen."

